

31.10.2019

Conturile internaționale ale Republicii Moldova pentru anul 2018 (date finale)

[Conturile internaționale pentru anul 2018 \(date finale\) – materialul analitic integral](#) ^[1]

[Panelul cu principalii indicatori ai conturilor internaționale](#) ^[2]

În anul 2018 a continuat tendința de creștere economică, PIB-ul Republicii Moldova majorându-se cu 4,0 la sută în termeni reali față de anul 2017 (cu toate că se remarcă încetinirea ritmului de creștere economică comparativ cu cel înregistrat în 2016 și 2017). Pe partea resurselor, la majorarea PIB-ului au contribuit în special comerțul, construcțiile, transportul, industria prelucrătoare. Pe partea utilizărilor, creșterea economică a continuat să fie alimentată de majorarea formării brute de capital fix (+14,0 la sută față de 2017 în termeni reali), precum și a consumului final al gospodăriilor populației (+3,8 la sută), în timp ce exporturile nete au avut tradițional o contribuție negativă la creșterea economică.

Exporturile de bunuri și servicii, care s-au majorat cu 10,6 la sută față de anul 2017, au fost influențate pozitiv de cererea din partea principalelor țări-partenere (atât a celor din CSI, cât și a celor din UE), care au înregistrat creșteri economice. Totuși, trebuie de remarcat dinamica negativă a exporturilor de bunuri înregistrată în a doua jumătate a anului 2018: ca volum fizic, exporturile de bunuri au crescut cu 15,1 și 14,4 la sută în trimestrele I și II 2018, iar în trimestrele III-IV 2018 au scăzut ușor (-0,1 și -0,4 la sută față de trimestrele III și IV 2017, respectiv). Astfel, pe parcursul anului 2018, volumul fizic al bunurilor exportate a crescut cu 6,2 la sută. Prețurile la bunurile exportate de asemenea au demonstrat spre sfârșitul anului o dinamică negativă: dacă în trimestrele I-III 2018 ele au crescut cu 11,5, 11,4 și 3,5 la sută, respectiv, atunci în trimestrul IV 2018 prețurile au scăzut cu 3,1 la sută comparativ cu perioada similară a anului 2017. Evoluția negativă a exportului de bunuri în a doua jumătate a anului 2018 poate fi atribuită unui șir de factori, printre care încetinirea ritmurilor de creștere economică înregistrată de unii din principalii parteneri comerciali, precum și deprecierea lirei turcești.

Majorarea importurilor de bunuri și servicii (+18,9 la sută față de anul 2017) a fost condiționată, în principal, de înviorearea activității investiționale, ceea ce s-a manifestat prin creșterea importurilor de bunuri de capital și intermediare, precum și de servicii pentru afaceri. De asemenea, la majorarea importurilor a contribuit creșterea veniturilor disponibile ale populației, determinată de sporirea remiterilor personale și a salariilor (în special, în sectorul public), precum și de relaxarea, începând cu octombrie 2018, a politicii fiscale în ceea ce privește diminuarea ratei superioare a impozitului pe venit și majorarea scutirilor personale. Astfel, volumul fizic al bunurilor importate a sporit cu 8,9 la sută față de anul 2017, iar prețurile acestora – cu 9,6 la sută.

Pentru că prețurile bunurilor importate au crescut cu un ritm mai accelerat decât prețurile bunurilor exportate, raportul de schimb în comerțul exterior cu bunuri s-a înrăutățit pe parcursul anului 2018.

Intrările nete de capital sub formă de ISD în Republica Moldova s-au dublat față de anul 2017, în valoare absolută, și au constituit 2,7 la sută relativ la PIB.

În anul 2018, soldul **contului curent** al balanței de plăți a Republicii Moldova a înregistrat un deficit de 1 211,37 mil. USD, ce s-a dublat comparativ cu cel consemnat în anul 2017. Raportat la PIB, deficitul contului curent a constituit 10,6 la sută (față de 5,7 la sută în anul 2017). Sursa deficitului contului curent a fost tradițional comerțul exterior cu bunuri.

Deficitul comerțului cu bunuri a constituit 3 294,00 mil. USD, aprofundându-se cu 28,7 la sută, deoarece importurile au

crescut mai mult (+19,1 la sută) decât exporturile (+5,8 la sută), comparativ cu anul 2017.

În exporturile de bunuri au predominat tradițional produsele agroalimentare (în creștere cu 2,2 la sută comparativ cu anul 2017) cu o pondere de 58,0 la sută din total. În structura importurilor de bunuri au predominat, cu o pondere de 19,1 la sută, produsele minerale (în creștere cu 30,2 la sută comparativ cu 2017).

Majorarea soldului pozitiv al balanței serviciilor cu 16,1 la sută până la 361,62 mil. USD s-a datorat creșterii, în raport cu anul 2017, a exporturilor cu 17,7 la sută. În cadrul acestora, s-au majorat semnificativ exporturile de servicii de prelucrare a materiei prime (cu 45,6 la sută), de călătorii (+17,8 la sută), de informatică (+49,0 la sută). Concomitent, importurile de servicii s-au majorat cu 18,2 la sută. Majorarea importurilor de servicii a rezultat, preponderent, din creșterea importurilor de servicii de transport (+16,0 la sută), călătorii (+17,0 la sută), de alte servicii pentru afaceri (+35,6 la sută).

Excedentul veniturilor primare a scăzut în anul 2018 cu 1,6 la sută față de anul 2017, până la 548,56 mil. USD. Remunerarea salariaților rezidenți pentru munca prestată patronilor nerezidenți s-a majorat cu 12,2 la sută, până la nivelul de 941,55 mil. USD. Concomitent, ieșirile de venituri primare au crescut cu 39,3 la sută, în principal ca rezultat al sporirii cu 49,9 la sută a veniturilor din investiții spre plată în favoarea nerezidenților.

Soldul pozitiv al veniturilor secundare a constituit 1 172,45 mil. USD, majorându-se cu 3,4 la sută comparativ cu 2017 grație creșterii transferurilor personale primite din exterior de rezidenții moldoveni (+12,1 la sută). Concomitent însă volumul asistenței tehnice și al granturilor primite de toate sectoarele în cadrul cooperării internaționale s-a diminuat cu 22,7 la sută comparativ cu anul 2017 și a totalizat 153,83 mil. USD.

Remiterile personale totale (suma remunerării nete a salariaților, a transferurilor personale și a celor de capital între gospodăriile casnice) primite de rezidenții Republicii Moldova în anul 2018 au constituit 1 743,31 mil. USD (+12,0 față de anul 2017), ceea ce reprezintă 15,2 la sută relativ la PIB (-0,9 p.p. față de anul 2017 din cauza PIB-ului în creștere). Majorarea remiterilor personale a fost determinată, preponderent, de creșterea fluxurilor din țările UE (+33,2 la sută față de 2017). Concomitent, fluxurile din CSI au scăzut cu 6,0 la sută, în principal din cauza deprecierei rublei rusești. Remiterile personale din alte țări s-a majorat cu 11,2 la sută.

Contul de capital a consemnat un sold negativ de 35,94 mil. USD ce s-a deteriorat cu 68,4 la sută față de anul 2017. Soldul contului de capital a fost determinat de ieșirile nete de capital înregistrate de sectorul privat (57,28 mil. USD), în timp ce intrările de asistență din exterior primită de administrația publică pentru finanțarea proiectelor investiționale au constituit 21,24 mil. USD.

Suma soldurilor **contului curent și contului de capital** denotă că, drept rezultat al tranzacțiilor curente și de capital ale rezidenților Republicii Moldova cu nerezidenții, necesarul net de finanțare externă a constituit 1 247,31 mil. USD (10,9 la sută în raport cu PIB).

Contul financiar pe parcursul anului 2018 s-a soldat cu intrări nete de capital în valoare de 1 185,40 mil. USD ca rezultat al majorării nete a pasivelor rezidenților față de nerezidenți cu 844,62 mil. USD ca urmare a tranzacțiilor efective, concomitent cu scăderea activelor financiare externe ale rezidenților cu 340,78 mil. USD.

Pasivele s-au majorat, în special, ca urmare a primirii de către rezidenți a creditelor comerciale și a avansurilor de la partenerii nerezidenți, în sumă netă de 466,60 mil. USD.

De asemenea, pasivele au crescut datorită majorării nete a angajamentelor sub formă de investiții directe cu 311,87 mil. USD. Valoarea participațiilor la capital (altele decât reinvestirea profiturilor) în posesia nerezidenților a crescut, pe parcursul anului 2018, ca urmare a tranzacțiilor efective, cu 117,83 mil. USD, reinvestirea profiturilor a fost evaluată la 68,42 mil. USD, iar acumularea netă de datorii față de investitorii străini direcți – la 125,62 mil. USD.

La pasivele sub formă de împrumuturi au fost înregistrate trageri nete în sumă de 95,50 mil. USD (trageri – 516,11 mil. USD, rambursări – 420,61 mil. USD). Administrația publică, inclusiv cea locală, a contractat în anul 2018 împrumuturi externe noi în valoare de 144,83 mil. USD, principalii creditori fiind: Banca Europeană de Investiții – 63,42 mil. USD, Asociația Internațională de Dezvoltare – 36,18 mil. USD, Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 19,77 mil. USD,

Fondul Monetar Internațional (FMI) – 13,36 mil. USD, Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare – 7,27 mil. USD, Fondul Internațional pentru Dezvoltarea Agricolă – 3,20 mil. USD, Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei – 1,24 mil. USD etc. Rambursările efectuate de administrația publică în aceeași perioadă au constituit 115,07 mil. USD. Banca Națională a Moldovei a primit de la FMI tranșa în valoare de 20,37 mil. USD și a rambursat 61,86 mil. USD din împrumuturile contractate anterior. Băncile licențiate au efectuat rambursări nete în sumă de 4,73 mil. USD, iar celelalte sectoare – trageri nete de 111,96 mil. USD.

Pasivele sub formă de numerar și depozite au înregistrat o diminuare netă cu 22,34 mil. USD (determinată, în principal, de retragerile de mijloace bănești de pe conturile lor ale băncilor nerezidente deschise în băncile rezidente).

Diminuarea activelor financiare a fost determinată de scăderea netă a activelor sub formă de numerar și depozite cu 730,04 mil. USD (din care activele băncilor licențiate s-au redus cu 3,00 mil. USD, iar activele altor sectoare – cu 727,04 mil. USD).

Concomitent, activele financiare au crescut ca urmare a majorării activelor oficiale de rezervă ale BNM cu 235,53 mil. USD, a creditelor comerciale și avansurilor acordate de rezidenți partenerilor comerciali nerezidenți cu 108,88 mil. USD, a activelor rezidenților sub formă de investiții directe cu 42,24 mil. USD.

Poziția investițională internațională a Republicii Moldova, la 31.12.2018, a constituit -4 198,10 mil. USD (36,7 la sută relativ la PIB), soldul negativ aprofundându-se față de sfârșitul anului 2017 cu 29,6 la sută.

Activele financiare externe au însumat 5 544,18 mil. USD, în scădere cu 3,0 la sută de la începutul anului, iar pasivele – 9 742,28 mil. USD, în creștere cu 8,8 la sută. Raportul dintre stocul activelor și pasivelor externe a constituit 56,9 la sută, fiind în descreștere cu 6,9 p.p. față de situația de la finele anului 2017.

Pe parcursul anului 2018, stocul activelor oficiale de rezervă s-a majorat cu 6,8 la sută comparativ cu stocul de la începutul anului, constituind 2 995,18 mil. USD la 31.12.2018. Volumul activelor oficiale de rezervă corespunde tuturor criteriilor de suficiență: acoperirea a cel puțin 3 luni de importuri de bunuri și servicii (au acoperit 5,6 luni de import efectiv); acoperirea integrală prin rezerve a datoriei externe pe termen scurt (au acoperit 138,2 la sută); acoperirea a 20% din masa monetară M2 (au acoperit 88,0 la sută) etc.

Stocul angajamentelor sub formă de investiții directe a totalizat 4 161,29 mil. USD (în creștere cu 12,0 la sută de la începutul anului), reprezentând 42,7 la sută din totalul pasivelor externe. Stocul pasivelor sub formă de împrumuturi (cu excepția celor intragrup) s-a majorat cu 0,6 la sută față de 31.12.2017 și a constituit 3 417,00 mil. USD, ceea ce reprezintă 35,1 din totalul angajamentelor externe.

Datoria externă brută a Republicii Moldova s-a majorat față de începutul anului cu 7,0 la sută în valoare absolută, dar a scăzut cu 6,9 p.p. relativ la PIB din cauza PIB-ului în creștere. La 31.12.2018 ea a înregistrat 7 464,65 mil. USD, ceea ce constituie 65,2 la sută raportat la PIB.

Datoria externă publică și public garantată a reprezentat 26,0 la sută din totalul datoriei externe, însumând 1 938,89 mil. USD (-3,0 la sută de la începutul anului). Datoria externă privată negarantată s-a cifrat la 5 525,76 mil. USD, în creștere cu 11,1 la sută față de 31.12.2017.

Cea mai mare parte a stocului datoriei externe brute îi revine datoriei pe termen lung (71,0 la sută). Totuși, în anul 2018 a continuat creșterea accentuată a datoriei externe pe termen scurt (+23,1 la sută față de 31.12.2017), care rezultă preponderent din majorarea angajamentelor externe sub formă de credite comerciale și avansuri (acestea vor fi achitate parțial prin livrări de mărfuri (partea de avansuri primite anterior pentru exporturi nelivrate), iar parțial reprezintă plăți amânate pentru importurile efectuate, ce vor fi onorate conform termenelor contractuale).

Mai multe detalii privind evoluția conturilor internaționale pot fi găsite în materialele analitice publicate pe pagina web oficială a BNM:

- [Poziția investițională internațională la sfârșitul anului 2018 \(date finale\)](#) ^[4]
- [Datoria externă brută la sfârșitul anului \(date finale\)](#) ^[5]

Seriile statistice în Baza de date interactivă:

- [Balanța de plăți](#) ^[6]
- [Poziția investițională internațională](#) ^[7]
- [Datoria externă](#) ^[8]

See also

Tags

[Balanța de Plăți](#) ^[9]

[Datoria Externă](#) ^[10]

[Poziția Investițională Internațională](#) ^[11]

[statistics](#) ^[12]

[evoluția conturilor internaționale](#) ^[13]

[conturile](#) ^[14]

Source URL:

<http://www.bnm.md/en/node/59720>

Related links:

[1] http://www.bnm.md/files/CI_2018_final.pdf [2] http://www.bnm.md/files/CI_dashboard_2018_final.pdf [3] <http://www.bnm.md/ro/content/balanta-de-plati-pentru-anul-2018-date-finale> [4] <http://www.bnm.md/ro/content/pozitia-investitionala-internationala-la-sfarsitul-anului-2018-date-finale> [5] <http://www.bnm.md/ro/content/datoria-externa-la-sfarsitul-anului-2018-date-finale> [6] <http://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP17.xhtml> [7] <http://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP20.xhtml> [8] <http://www.bnm.md/bdi/pages/reports/dbp/DBP18.xhtml> [9] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Balanța de Plăți](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Balanța de Plăți) [10] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Datoria Externă](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Datoria Externă) [11] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=Poziția Investițională Internațională](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=Poziția Investițională Internațională) [12] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=statistics](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics) [13] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=evoluția conturilor internaționale](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=evoluția conturilor internaționale) [14] [http://www.bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=conturile](http://www.bnm.md/en/search?hashtags[0]=conturile)